

Akčný plán Krajskej koncepcie environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu v Trenčianskom kraji na roky 2019 - 2021

Vízia 2030

Trenčiansky samosprávny kraj má vybudovanú stabilnú a funkčnú sieť poskytovateľov EVVO a do praxe sú zavedené efektívne a transparentné mechanizmy na jej dlhodobú udržateľnosť.

Inštitucionálne je krajský systém EVVO založený na stabilizovanej sieti 5 ekocentier, ktoré svojou ponukou výchovných a vzdelávacích programov a aktivít rovnomerne pokrývajú územie kraja. Súčasťou systému je pravidelný a nezávislý monitoring a evaluácia programov a aktivít, vrátane hodnotenia účinnosti zvolených metód a foriem.

Poskytovatelia služieb v oblasti EVVO majú vytvorené podmienky:

- pre profesionálne vzdelávanie lektorov, konzultantov a metodikov,
- pre prípravu kvalitných programov, zodpovedajúcich potrebám jednotlivých cieľových skupín.

Obyvatelia, návštevníci a zamestnanci Trenčianskeho samosprávneho kraja majú k dispozícii vhodne podávané aktuálne a relevantné odborné informácie o stave životného, o alternatívach šetrného správania sa k životnému prostrediu a k prírodným zdrojom TK.

Environmentálna gramotnosť občanov TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru dokázateľne rastie. Prejavuje sa v každodenných environmentálne zodpovedných činoch jednotlivcov, inštitúcií a komún, ako aj celkovým stavom životného prostredia v TSK.

PRIORITA 1: rozvoj infraštruktúry pre realizáciu EVVO v TK

Špecifický cieľ: funkčná sieť spolupracujúcich inštitúcií, poskytujúcich programové, informačné a metodické služby všetkým cieľovým skupinám

Opatrenia:

- 1.1. Vytvorenie spolupracujúcej siete organizácií a inštitúcií pôsobiacich v EVVO na území TK, podpora spoločných projektov škôl a školských zariadení + ich zriaďovateľov s odbornými EVVO inštitúciami (štátnymi, súkromnými, mimovládnyimi...) na úrovni miestnej, mikroregionálnej, regionálnej.

AKTIVITY:

1.1.a) zorganizovanie kontaktných stretnutí všetkých subjektov, pôsobiacich v EVVO oblasti v rámci kraja, identifikovaných v analytickej časti KK EVVO TK

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Koncepcie

Ukazovatele plnenia aktivity: počet subjektov, zapojených do spolupracujúcej siete EVVO TSK

Termín a zodpovednosť: december 2019, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: všetky 3 stupne škôl, obce, podnikateľský sektor, relevantné odborné inštitúcie v TK i odbory TSK

Zdroje financovania: TSK

1.1.b) vytvorenie komunikačných nástrojov siete (e-mail konferencia, www stránka - podstránka www.tsk.sk, newsletter, FB skupina)

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Koncepcie

Ukazovatele plnenia aktivity: vytvorená webstránka a na každotýždňovej báze fungujúca stála e-konferencia

Termín a zodpovednosť: do konca roku 2019; koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK a informatik TSK

Zdroje financovania: TSK

1.1.c) organizácia pravidelných koordinačných stretnutí zástupcov organizácií/inštitúcií v sieti

Cieľová skupina: sieť EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: 2 stretnutia ročne

Termín a zodpovednosť: 11/2019, 05 a 11/2020, 05 a 11/2021; koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: členovia siete EVVO TK

Zdroje financovania: TSK

1.1.d) spolupráca s vysokými školami venujúcimi sa výuke budúcich pedagógov v odbore EVVO

Cieľová skupina: pedagógovia v pregraduáli aj v postgraduáli

Ukazovatele plnenia aktivity: počet spoločne realizovaných aktivít (metodické dni, dobrovoľnícke dni, odučené programy študentov a pod.)

Termín a zodpovednosť: koordinačná kancelária EVVO TSK, prierezový odborný tím KK EVVO, lektorský tím; do konca roku 2020

Zapojené subjekty: členovia siete EVVO TK, VŠ, pedagógovia

Zdroje financovania: TSK

1.2. Vytvorenie krajskej koordinačnej inštitúcie, kompetentnej v odbore EVVO a zodpovednej za plnenie KK EVVO TSK, tvorbu, monitoring a hodnotenie akčných plánov, aktualizáciu Konceptie po r. 2025, 2030.

AKTIVITY:

1.2.a) zriadenie koordinačnej kancelárie, spracovanie a prijatie jej štatútu, pravidiel fungovania + vymenovanie pracovníkov pre EVVO v kraji, zodpovedných za plnenie úloh KK EVVO TK a Akčného plánu

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: zriadená a funkčná koordinačná kancelária + vymenovaní pracovníci koordinačnej kancelárie EVVO TSK

Termín a zodpovednosť: do 09.2019, vedenie TSK

Zapojené subjekty: predseda TSK, vedenie Úradu TSK

Zdroje financovania: TSK

1.3. Vytvorenie prierezového odborného poradného tímu na definovanie priorít TSK, tvorbu, monitoring a hodnotenie akčných plánov, aktualizáciu Konceptie po r. 2025, 2030.

AKTIVITY:

1.3.a) Výber a oslovenie relevantných inštitúcií a regionálnych odborníkov, príprava a realizácia 1. pracovného stretnutia krajského odborného poradného tímu, vymedzenie kompetencií tímu, dohodnutie obsahu a harmonogram činnosti do roku 2021

Cieľová skupina: zástupcovia školstva, verejnej správy, podnikateľského sektoru a MVO, dotknutých odborov TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: vytvorený tím odborníkov, program a harmonogram činnosti do r. 2021, 2 stretnutia ročne

Termín a zodpovednosť: do decembra 2019; koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: školy z územia TSK všetkých 3 stupňov, zástupcovia odborov školstva, ŽP a RR TSK, 2-3 starostovia obcí, 2-3 zástupcovia malých, stredných a veľkých podnikateľských subjektov, Štatistického úradu SR a MVO (vrátane ZMOSu, TRK SOPK ap.)

Zdroje financovania: TSK

1.3.b) zazmluvnenie + vymenovanie členov tímu, organizačné zabezpečenie pravidelného stretávania prierezového odborného poradného tímu KK EVVO TK v polročnom intervale a priebežnej činnosti jeho členov

Cieľová skupina: Odborný poradný tím KK EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: vytvorený odborný poradný tím KK EVVO TSK

Termín a zodpovednosť: november 2019, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: zástupcovia TSK, odborných inštitúcií, škôl, obcí a podnikateľov

Zdroje financovania: TSK

1.3.c) Vytvorenie systému a delegovanie zodpovedností za pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie realizácie dvojročných Akčných plánov koncepcie do r. 2030, súhrnné vyhodnotenie rokov 2019-2024, aktualizácia koncepcie od r. 2025 do r. 2030, záverečné vyhodnotenie procesu a výsledkov realizácie koncepcie

Cieľová skupina: zastupiteľstvo TSK, školy, verejná správa, podnikateľský a neziskový sektor, širšia verejnosť TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: spracovanie 5 Akčných plánov koncepcie; hodnotiaca správa koncepcie za roky 2019-2024; schválená a zverejnená aktualizovaná koncepcia na roky 2025-2030, schválená a zverejnená hodnotiaca správa realizácie koncepcie za roky 2019-2030

Termín a zodpovednosť: vytvorenie tímu do decembra 2019 a potom priebežná činnosť; koordinačná kancelária EVVO TSK a odborný tím KK EVVO TSK

Zapojené subjekty: členovia odborného tímu KK EVVO TSK, zastupiteľstvo TSK

Zdroje financovania: TSK

1.4. Vybudovanie krajského centra EVVO v TN - strediska environmentálnej výchovy s vlastným štatútom, poskytovateľa služieb pre školy, firmy, samosprávu, verejnosť v strednodobom horizonte. (pozn. 1)

AKTIVITY:

1.4.a) odborná diskusia na pôde všetkých EVVO štruktúr (odborný poradný tím, lektorský tím, poradný tím zelenej župy, sieť EVVO) s cieľom výberu najvhodnejšej formy krajského centra EVVO (zriadené TSK alebo výber cez VO)

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny koncepcie

Ukazovatele plnenia aktivity: zvolená forma krajského centra EVVO, odporúčaný štatút ekocentra

Termín a zodpovednosť: do 12.2019; koordinačná kancelária EVVO TSK a odborný tím koncepcie

Zapojené subjekty: relevantné odbory TSK, odborný poradný tím, lektorský tím, poradný tím zelenej župy, sieť EVVO

Zdroje financovania: TSK

1.4.b) zabezpečenie financií a projektovej prípravy na vybudovanie krajského centra EVVO podľa zvolenej formy

Cieľová skupina: krajské centrum EVVO

Ukazovatele plnenia aktivity: projekt na vybudovanie krajského centra EVVO

Termín a zodpovednosť: do 06.2020, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: odborný poradný tím KK EVVO TSK, relevantné odbory TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, resp. EÚ

1.4.c) príprava personálneho obsadenia krajského ekocentra s návrhom obsadenia - 3,5 úväzky lektori, 1,0 manager, 1,5 úväzok technické zázemie (údržba, upratovanie, administratíva)

Cieľová skupina: krajské centrum EVVO

Ukazovatele plnenia aktivity: personálne vybudovanie krajského ekocentra

Termín a zodpovednosť: december 2020, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: odborný poradný tím KK EVVO TSK, relevantné odbory TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, resp. EÚ

1.5. Vybudovanie a rozvoj funkčnej hierarchickej siete centier v kraji - NM+MY, PU+PB, BN+PE, PD v dlhodobom horizonte. (pozn. 2)

AKTIVITY:

v období platnosti Akčného plánu 2019-2021 tieto aktivity neplánované

1.6. Podpora medzisektorovej spolupráce pri zavádzaní a inovovaní ENV zložky do duálneho vzdelávania.

AKTIVITY:

1.6.a) spolupráca TSK so školami, duálnymi podnikateľskými subjektmi a Trenčianskou regionálnou komorou SOPK (vydavateľ osvedčení pre duálne vzdelávanie)

Cieľová skupina: školy, firmy

Ukazovatele plnenia aktivity: počet enviroprogramov v duálnom vzdelávaní, min. počet absolvujúcich žiakov

Termín a zodpovednosť: priebežne v r. 2020-2021, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím krajského ekocentra a lektorský tím EVVO

Zapojené subjekty: TSK, tím krajského ekocentra, lektorský tím EVVO, duálne podniky a školy, Trenčianska regionálna komora SOPK

Zdroje financovania: TSK, štátne a európske zdroje, súkromné zdroje

1.6.b) usporiadanie konferencie za účasti partnerov duálneho vzdelávania v TK

Cieľová skupina: študenti a pedagógovia SOŠ TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: realizovaná konferencia, min. počet účastníkov

Termín a zodpovednosť: marec – apríl 2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, stredné školy, podnikatelia, TRK SOPK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, lektorský tím EVVO

Zdroje financovania: TSK, štátne, súkromné zdroje

1.7. Vytvorenie EVVO programov osobitne pre školy a osobitne pre všetky ostatné cieľové skupiny v spoločensky potrebných témach. (pozn. 3)

AKTIVITY:

1.7.a) definovanie spoločensky potrebných EVVO tém, ktoré je potrebné a účelné rozpracovať do EVVO programov a aktivít

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: určené témy pre 4 cieľové skupiny, min. počet programov

Termín a zodpovednosť: december 2019, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, lektorský tím EVVO

Zapojené subjekty: TSK a odborný poradný tím KK EVVO TSK, lektorský tím EVVO

Zdroje financovania: TSK

1.7.b) finančné zabezpečenie tvorby EVVO programov (autorské honoráre, pomôcky,...)

Cieľová skupina: TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: samostatná položka v rozpočte TSK na financovanie tvorby programov

Termín a zodpovednosť: 12/2019; koordinačná kancelária EVVO TSK, relevantné odbory TSK

Zapojené subjekty: TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné

1.7.c) vydanie a distribúcia ponuky vzniknutých EVVO programov pre všetky cieľové skupiny (+ zabezpečenie každoročnej aktualizácie ponuky)

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: min. počet vydaných a distribuovaných programov

Termín a zodpovednosť: jún 2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, lektorský tím EVVO

Zapojené subjekty: TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, lektorský tím EVVO

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné

1.7.d) testovanie a realizácia výučbových programov vyškolenými pedagógmi + supervízia

Cieľová skupina: školy, školské zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: realizované výučbové programy minimálne na 40 školách

Termín a zodpovednosť: 06/2020 - 12/2021, koordinačná kancelária EVVO TSK, lektorský tím EVVO + tím supervízorov, vyškolení pedagógovia

Zapojené subjekty: TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, lektorský tím EVVO + tím supervízorov, vyškolení pedagógovia

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné

1.8. Rozvoj siete náučných chodníkov v TK a ich modernizácia.

AKTIVITY:

1.8.a) audit jestvujúcich náučných chodníkov: vyhodnotenie ich technického stavu, účinnosti, odbornosti a aktuálnosti obsahu, návrh ich aktualizácie a modernizácie

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: počet vykonaných auditov a hodnotení

Termín a zodpovednosť: november 2020, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, Správy CHKO z územia TSK, obce

Zdroje financovania: TSK, štátne, súkromné zdroje

1.8.b) vyhlásenie samostatného kola dotačného programu Zelené oči, zameraného na modernizáciu jestvujúcich náučných chodníkov a na realizáciu nových

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: počet modernizovaných resp. nových náučných chodníkov

Termín a zodpovednosť: 2021, TSK

Zapojené subjekty: TSK, školy a školské zariadenia, obce, MVO, ŠOP SR, SAŽP, osvetové zariadenia

Zdroje financovania: TSK, štátne, súkromné zdroje

1.8.c) hodnotenie odbornosti obsahu nových NCH, umiestnenie v súlade s legislatívou

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: počet vykonaných hodnotení

Termín a zodpovednosť: priebežne v r. 2020-2021, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím krajského ekocentra

Zapojené subjekty: TSK, Správy CHKO z územia TSK, prírodovedné múzeá z územia TSK, obce

Zdroje financovania: TSK, štátne, súkromné zdroje

1.9. Vytvorenie ekoporadenskej siete, dostupnej pre najširšiu verejnosť - v ekocentrách, v spolupráci s osvetovými zariadeniami, knižnicami, obcami, publikačná činnosť.

AKTIVITY:

1.9.a) vytvorenie spoločensky potrebného obsahu ekoporadenstva

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: vytvorená poradenská sieť, počet zapojených subjektov

Termín a zodpovednosť: november 2020 koordinačná kancelária EVVO TSK, zapojené subjekty

Zapojené subjekty: TSK, ekocentrá, osvetové zariadenia, knižnice, obce

Zdroje financovania: TSK a zapojené subjekty

1.9.b) vytvorenie a zazmluvnenie tímu konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Cieľová skupina: všetky 4 cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: vytvorený tím konzultantov

Termín a zodpovednosť: jún 2020, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, školy, relevantné odborné inštitúcie

Zdroje financovania: TSK, štátne, súkromné zdroje

1.9.c) vytvorenie základného súboru ekoporadenských odpovedí na najčastejšie otázky

Cieľová skupina: všetky 4 cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: zverejnený (min. na webe) základný súbor ekoporadenských odpovedí

Termín a zodpovednosť: december 2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zapojené subjekty: TSK, školy, relevantné odborné inštitúcie

Zdroje financovania: TSK, štátne, súkromné zdroje

1.9.d) obnovenie Ekomapy Trenčianskeho kraja a jej pravidelná aktualizácia

Cieľová skupina: všetky 4 cieľové skupiny Konceptie

Ukazovatele plnenia aktivity: zverejnená Ekomapa TSK s pravidelnou aktualizáciou (min. raz ročne)

Termín a zodpovednosť: december 2020, aktualizácia december 2021, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zapojené subjekty: TSK, školy, relevantné odborné inštitúcie

Zdroje financovania: TSK, štátne, súkromné zdroje

1.9.e) semináre pre pracovníkov infocentier, osvetových zariadení, knižníc a pod. k téme organizačného zabezpečenia aj obsahu ekoporadenstva

Cieľová skupina: pracovníci infocentier, osvetových zariadení, knižníc a pod.

Ukazovatele plnenia aktivity: počet zúčastnených osvetových pracovníkov a pracovníkov obcí, raz ročne usporiadaný seminár

Termín a zodpovednosť: (2/2020, 2/2021), koordinačná kancelária EVVO TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti a poverení zástupcovia obcí

Zapojené subjekty: TSK, obce a obecné knižnice, TNOS

Zdroje financovania: TSK, štátne a európske zdroje, súkromné zdroje

1.9.f) vydávanie ekoporadenských materiálov k najčastejšie kladeným otázkam občanov (triedenie odpadu, minimalizácia odpadu, energetické poradenstvo, postup pri znečistení vodného toku, pri nájdení zraneného živočícha...)

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny KK EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: počet vydaných materiálov a náklad

Termín a zodpovednosť: do decembra 2020, koordinačná kancelária EVVO TSK a tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zapojené subjekty: TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

1.10. Nastavenie a sledovanie minimálnych environmentálnych štandardov prevádzky inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, príp. (dobrovoľne) aj obcí, škôl, školských zariadení, verejných aj súkromných inštitúcií. (pozn. 4)

AKTIVITY:

1.10.a) zadefinovanie štandardov a vytvorenie zoznamu sledovaných indikátorov prevádzky inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Cieľová skupina: inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: zoznam štandardov a sledovaných indikátorov prevádzky inštitúcií

Termín a zodpovednosť: 11/2020, TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK a tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zapojené subjekty: TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

1.10.b) vytvorenie metodiky sledovania a vyhodnocovania indikátorov

Cieľová skupina: inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: metodika sledovania a vyhodnocovania indikátorov

Termín a zodpovednosť: 03/2021, TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK a tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zapojené subjekty: TSK, inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

1.10.c) modelové odskúšanie systému sledovania minimálnych environmentálnych štandardov prevádzky inštitúcií na 5 školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK a na Úrade TSK

Cieľová skupina: inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: správa z modelového odskúšania

Termín a zodpovednosť: 11/2021, TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK a tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zapojené subjekty: TSK, inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

1.10.d) usporiadanie konferencie k vyhodnoteniu skúšky systému na 5 modelových školách a na Úrade TSK

Cieľová skupina: inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: zrealizovaná konferencia

Termín a zodpovednosť: 12/2021, TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK a tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zapojené subjekty: TSK, inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

1.11. Konceptné zapojenie miest a obcí TSK do realizácie EVVO.

AKTIVITY:

1.11.a) Príprava navrhnutých aktivít pre nasledujúci 2. Akčný plán 2022 - 2023:

- Podpora vytvárania konceptných plánov realizácie EVVO v obciach
  - Stanovenie kompetentných pracovníkov za EVVO v obci v rámci úradov obcí
  - Vzdelávanie pracovníkov obcí kompetentných za realizáciu EVVO v obci
  - Rozvoj spolupráce a vytváranie partnerstiev medzi obcami pri realizácii EVVO
- a posúdenie uskutočniteľnosti týchto aktivít

Cieľová skupina: TSK, obce a združenia obcí, školy, školské zariadenia, kultúrne a osvetové zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: štúdiá uskutočniteľnosti, návrh činností do 2. AP

Termín a zodpovednosť: koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK, združenia obcí, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, združenia obcí, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

PRIORITA 2: podpora ľudských zdrojov pre realizáciu EVVO

Špecifický cieľ 1: funkčný systém environmentálneho vzdelávania pedagogických aj nepedagogických zamestnancov škôl, školských a osvetových zariadení, s nastavenými evaluačnými mechanizmami na reflexiu, vyhodnocovanie programov a aktivít

Opatrenia:

2.1.1. Vytvorenie krajského lektorského tímu vyškolených a pravidelne doškoloovaných lektorov EVVO pre vzdelávanie pedagogických aj nepedagogických zamestnancov škôl, školských a osvetových zariadení v TK, s poverením definovania priorít TSK a merateľných cieľov EVVO do dvojročných akčných plánov a dlhodobého plánu do r. 2030. Stretnutia tímu najmenej raz ročne.

AKTIVITY:

2.1.1.a) Vytvorenie tímu supervízorov

Popis: Oslovenie potencionálnych uchádzačov, vytvorenie tímu supervízorov

Cieľová skupina: lektorský tím EVVO TSK, prierezový odborný poradný tím

Ukazovatele plnenia aktivity: Vytvorený tím, plán činnosti 2019-2021

Termín a zodpovednosť: 09/2019, TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, prierezový odborný poradný tím

Zapojené subjekty: TSK, lektorský tím EVVO TSK, prierezový odborný poradný tím

Zdroje financovania: TSK

2.1.1.b) Vytvorenie lektorského tímu, doškolovanie tímu, spracovanie programu, harmonogramu a realizácia vzdelávania v dvojročných cykloch Akčných plánov Koncepcie

Cieľová skupina: školy, zamestnanci TSK, MVO, ŠOP, CVČ, VŠ, MPC, pracovníci osvetových stredísk

Ukazovatele plnenia aktivity: počet zrealizovaných školení pre jednotlivé cieľové skupiny

Termín a zodpovednosť: do septembra 2019 vytvorenie tímu a potom priebežne; koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TK + tím supervízorov (výberová komisia)

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, lektorský tím EVVO, duálne podniky, školy, obce, osvetové zariadenia, širšia verejnosť

Zdroje financovania: TSK, štátne a európske zdroje, súkromné zdroje

2.1.1.c) Pracovné stretnutia tímu lektorov a supervízorov

Popis: Výmena skúseností, definovanie a kontrola priorít TSK, merateľných cieľov EVVO, príprava metodických stretnutí pre učiteľov, doplnenie a kontrola databázy preškoloovaných zariadení

Cieľová skupina: tím lektorov EVVO a supervízorov

Ukazovatele plnenia aktivity: dvojročný akčný plán a dlhodobý plán do r. 2030. Štruktúra metodických stretnutí pre učiteľov a koordinátorov ENV na školách, funkčný systém preškoloovaných zariadení

Termín a zodpovednosť: 10/2019 1. stretnutie, ďalej podľa harmonogramu; TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím lektorov EVVO a supervízorov

Zdroje financovania: TSK

2.1.1.d) Školenie tímu lektorov

Popis: pravidelné doškolovanie tímu lektorov, formou trojdňových seminárov/každý rok + doplnkové jednodňové semináre viackrát ročne (metodika EV, odborné témy)

Cieľová skupina: tím lektorov EVVO

Ukazovatele plnenia aktivity: vyškolený tím lektorov, udelené certifikáty v garancii tímu supervízorov, vystavené Úradom TSK

Termín a zodpovednosť: 10/2019 1. seminár, 10/2020, 10/2021; TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím supervízorov

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím lektorov EVVO a supervízorov

Zdroje financovania: TSK, spolufinancovanie lektormi, obce, štátne, EÚ a súkromné zdroje

2.1.2. Zadanie výskumu na zmapovanie súčasného stavu nastavenia a plnenia cieľov EVVO, evaluáciu používaných metód a foriem a ich účinnosti v školách, školských a osvetových zariadeniach, vrátane výskumu miery environmentálneho povedomia u všetkých cieľových skupín. Vyhodnocovanie výskumu raz za dva roky až do r. 2030 ako podkladu pre aktualizáciu nastavenia cieľov, foriem a metód vzdelávania všetkých cieľových skupín.

AKTIVITY:

2.1.2.a) Zadefinovanie cieľov výskumu

Zmapovanie postojov pedagógov/žiacov k vybraným prioritným envirotémam

Zmapovanie zručností pedagógov/žiacov, ktoré majú pre efektívnu envirovýchovu

Cieľová skupina: Učítelia, vedenie škôl, žiaci

Ukazovatele plnenia aktivity: plán výskumu s časovým harmonogramom výskumu 2020 - 2021, s výhľadom na ďalšie roky

Termín a zodpovednosť: 02/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK, školy, školské, osvetové a kultúrne zariadenia

Zdroje financovania: TSK

2.1.2.b) Poverenie inštitúcie realizujúcej výskum

Cieľová skupina: výskumná inštitúcia

Ukazovatele plnenia aktivity: zadanie a harmonogram výskumu, zmluva na základe verejného obstarávania

Termín a zodpovednosť: 4/2020 zadanie VO, 09/2020 začiatok realizácie výskumu, TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, výskumná inštitúcia

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, výskumná inštitúcia, školy a školské zariadenia

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

2.1.2.c) Výskum na školách, školských a osvetových zariadeniach + vyhodnotenie výskumu

Cieľová skupina: školy, školské a osvetové zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: správa z výskumu podľa zadania, s odporúčaniami pre ďalšie vzdelávanie pedagógov a lektorov; opakovaná správa z porovnávacích výskumov v ďalších dvojročných obdobiach

Termín a zodpovednosť: 4/2021 (1. správa), 4/2023, 4/2025, TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, výskumná inštitúcia

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, výskumná inštitúcia, školy a školské zariadenia

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

2.1.3. Podpora a zabezpečenie účasti pedagógov, osvetových pracovníkov aj nepedagogických zamestnancov na EVVO vzdelávaniach (akreditované aj neakreditované programy). (pozn. 5)

AKTIVITY:

2.1.3.a) Analýza absolvovaných vzdelávaní cieľových skupín (pedagógovia, osvetoví pracovníci, nepedagogickí zamestnanci škôl, školských a osvetových zariadení) + analýza tém, zručností a potrieb cieľových skupín (formou fokusových skupín) + vyhodnotenie analýz

Cieľová skupina: pedagógovia, osvetoví pracovníci a nepedagogickí zamestnanci škôl, školských a osvetových zariadení

Ukazovatele plnenia aktivity: správa z analýzy s odporúčaniami pre ďalšie vzdelávanie pedagógov

Termín a zodpovednosť: 02/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK, školy, školské, osvetové a kultúrne zariadenia

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

2.1.3.b) Vytvorenie Environmentálneho minima - environmentálneho štandardu pedagógov na rôznych stupňoch škôl, nepedagogických zamestnancov vzdelávacích a osvetových inštitúcií, osvetových pracovníkov

Cieľová skupina: pedagógovia, osvetoví pracovníci a nepedagogickí zamestnanci škôl, školských a osvetových zariadení

Ukazovatele plnenia aktivity: návrh štandardu Environmentálne minimum

Termín a zodpovednosť: 06/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK, školy, školské, osvetové a kultúrne zariadenia
Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

2.1.4. Akreditácia nových vzdelávacích programov na základe aktuálnych potrieb škôl, školských a osvetových zariadení a na základe základných potrieb spoločnosti. (pozn. 3)

AKTIVITY:

2.1.4.a) Príprava a realizácia akreditovaného vzdelávania (s významným zameraním na zručnosti)
Cieľová skupina: pedagógovia, osvetoví pracovníci a nepedagogickí zamestnanci škôl, školských a osvetových zariadení

Ukazovatele plnenia aktivity: akreditácia vzdelávania, 100 absolventov akreditovaného vzdelávania

Termín a zodpovednosť: 06/2020 akreditácia vzdelávania, 11/2021 ukončenie 4 - 5 behov vzdelávania, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK, školy, školské, osvetové a kultúrne zariadenia
Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

2.1.4.b) Supervízia absolventom akreditovaného vzdelávania (metodická a obsahová pomoc)

Cieľová skupina: pedagógovia, osvetoví pracovníci a nepedagogickí zamestnanci škôl, školských a osvetových zariadení

Ukazovatele plnenia aktivity: počet poskytnutých konzultácií

Termín a zodpovednosť: 2020 - 2021, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov

Zapojené subjekty: absolventi akreditovaného vzdelávania, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, školy, školské, osvetové a kultúrne zariadenia

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

2.1.5. Organizácia pravidelných metodických stretnutí pedagógov, koordinátorov ENV na školách, osvetových pracovníkov, lektorov, poskytovateľov EVVO služieb s cieľom výmeny skúseností, plnenia cieľov, definovanie potrieb a priorit EVVO s frekvenciou 2x ročne.

AKTIVITY:

2.1.5.a) Vytvorenie databázy preškolovalých zariadení

Cieľová skupina:

Ukazovatele plnenia aktivity: zverejnenie databázy na webstránke TSK

Termín a zodpovednosť: 10/2019 s následným priebežným dopĺňaním, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: školy, školské zariadenia, osvetové zariadenia, ekocentrá a ďalšie subjekty zapojené v sieti EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK

2.1.5.b) Metodické stretnutia a workshopy pre pedagógov, osvetových pracovníkov, lektorov, poskytovateľov EVVO služieb

Popis: Príprava a realizácia metodických stretnutí 2x ročne

Cieľová skupina: učitelia MŠ, ZŠ, SŠ, vychovávateľia ŠK, CVČ, pracovníci osvetových zariadení, poskytovatelia EVVO služieb

Ukazovatele plnenia aktivity: certifikát o absolvovaní, min. 60 pedagógov v jednom cykle metodických stretnutí (po 20 osôb na jednom)

Termín a zodpovednosť: 01 a 11-12/2020, následne opakovane každý rok, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov

Zapojené subjekty: školy, školské zariadenia, osvetové zariadenia, ekocentrá a ďalšie subjekty zapojené v sieti EVVO TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

Špecifický cieľ 2: funkčný systém environmentálneho vzdelávania zamestnancov TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru s nastavenými evaluačnými mechanizmami na reflexiu, vyhodnocovanie programov a aktivít

Opatrenia:

2.2.1. Vytvorenie krajského tímu vyškolených a pravidelne doškoloovaných lektorov EVVO na vzdelávanie zamestnancov TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru, s poverením definovania priorít TSK a merateľných cieľov EVVO do dvojročných akčných plánov a dlhodobého plánu do r. 2030.

AKTIVITY:

analogicky - 2.1.1.a) - 2.1.1.d)...2.2.1.a) - 2.2.1.d)

Ukazovatele plnenia aktivity 2.2.1.b): počet zastúpených osvetových pracovníkov a pracovníkov obcí a podnikateľov (predpoklad á 2-4), počet stretnutí

2.2.2. Podpora a zabezpečenie účasti zamestnancov TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru na EVVO vzdelávaniach a aktivitách.

AKTIVITY:

2.2.2.a) Analýza absolvovaných vzdelávaní cieľových skupín (*zamestnanci TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru*) + analýza tém, zručností a potrieb cieľových skupín (formou fokusových skupín) + vyhodnotenie analýz

Cieľová skupina: zamestnanci TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru

Ukazovatele plnenia aktivity: spracovaná analýza

Ukazovatele plnenia aktivity: správa z analýzy s odporúčaniami pre ďalšie vzdelávanie pedagógov

Termín a zodpovednosť: 02/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK, zamestnanci TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru, združenia obcí, podnikateľov

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

2.2.2.b) Príprava a realizácia akreditovaného vzdelávania cieľových skupín

Cieľová skupina: zamestnanci TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru

Ukazovatele plnenia aktivity: akreditácia vzdelávania, 20 absolventov akreditovaného vzdelávania

Termín a zodpovednosť: 06/2021 akreditácia vzdelávania, 11/2021 ukončenie modelového behu vzdelávania, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, tím lektorov a supervízorov, Špirála, Úrad TSK, zamestnanci TSK, verejnej správy a podnikateľského sektoru, združenia obcí, podnikateľov

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

2.2.2.c) Prezentácia ponuky možných vzdelávacích programov a aktivít

Cieľová skupina: zamestnanci TSK, verejnej správy a podnikov

Ukazovatele plnenia aktivity: počet špecializovaných programov pre jednotlivé cieľové skupiny, 1 verejná prezentácia ponuky a jedna na www.tsk.sk/EVVO

Termín a zodpovednosť: 06/2021; koordinačná kancelária EVVO TSK, lektorský tím EVVO

Zapojené subjekty: TSK, lektorský tím EVVO, obce, podniky

Zdroje financovania: TSK, štátne a európske zdroje, súkromné zdroje

2.2.2.d) Pravidelné informačno-osvetové stretnutia zástupcov TSK so zástupcami obcí

Cieľová skupina: zamestnanci TSK, verejnej správy a podnikov

Ukazovatele plnenia aktivity: počet zúčastnených pracovníkov obcí, počet vzdelávacích stretnutí

Termín a zodpovednosť: priebežne; koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, lektorský tím EVVO, odborný tím KK EVVO TSK, obce, združenia obcí

Zdroje financovania: TSK, štátne a európske zdroje, súkromné zdroje

PRIORITA 3: rozvoj informačnej a metodickej podpory pre realizáciu EVVO

Špecifický cieľ: existencia informačného zázemia pre efektívny výkon EVVO v kraji

Opatrenia:

3.1. Vytvorenie systému zberu, vyhodnocovania a zverejňovania aktuálnych informácií o ŽP TK, o environmentálnych záťažoch, o stave prírodných zložiek, vrátane sledovania indikátorov kvality života a ŽP, indikátorov TUR a indikátorov účinnosti systému EVVO v TK (web TSK a partnerských inštitúcií, Ročenka, výsledky akčných plánov). Sprístupnenie aktuálnych informácií o ŽP na www.tsk.sk/evvo a v regionálnych médiách.

AKTIVITY:

3.1.a) vytvorenie priestoru na www.tsk.sk a poverenie zodpovednej osoby pravidelným zverejňovaním aktuálnych informácií o životnom prostredí na webovej stránke TSK

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Koncepcie

Ukazovatele plnenia aktivity: určený zodpovedný pracovník, počet informácií pre jednotlivé cieľové skupiny

Termín a zodpovednosť: 09/2019, vedenie TSK

Zapojené subjekty: TSK

Zdroje financovania: TSK

3.1.b) zadefinovanie súboru (kvality a kvantity) aktuálnych informácií o životnom prostredí v Trenčianskom kraji na zverejňovanie

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Koncepcie

Ukazovatele plnenia aktivity: sprístupnená samostatná webstránka

Termín a zodpovednosť: 10/2019 - priebežne, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: odborný poradný tím KK EVVO TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, tím konzultantov pre ekoporadenské činnosti

Zdroje financovania: TSK, štátne a európske zdroje, súkromné zdroje

3.1.c) zmapovanie súčasného stavu štatisticky merateľných ukazovateľov za účelom možnosti porovnania so stavom o 3 - 6 - 9 - 12 - 15 rokov (množstvo vyseparovaného odpadu na obyvateľa, celkové množstvo odpadu na obyvateľa, spotreba elektrickej energie, plynu, vody v domácnostiach aj vo firmách, úradoch, inštitúciách v prepočte na hlavu, počet elektromobilov v prevádzke a pod., ale aj množstvo cyklistov v kraji, počet prírodných záhrad, využívaných školských areálov a pod.).

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Koncepcie

Ukazovatele plnenia aktivity: základné zverejnenie údajov, ich pravidelné aktualizovanie 1x ročne

Termín a zodpovednosť: 12/2019; koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, ŠÚ SR Trenčín

Zdroje financovania: TSK

3.1.d) každoročné zverejňovanie výročnej správy/ročenky o stave životného prostredia v Trenčianskom kraji a pri tej príležitosti vydávanie tlačovej správy/organizovanie tlačovej konferencie

Cieľová skupina: všetky štyri cieľové skupiny Koncepcie

Ukazovatele plnenia aktivity: každoročne zverejnená správa o stave ŽP v TSK

Termín a zodpovednosť: 02/2020, 02/2021 atď., koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, ŠÚ SR Trenčín

Zdroje financovania: TSK

3.2. Tvorba, vydávanie odborných EVVO materiálov pre pedagógov, osvetových pracovníkov a lektorov.

AKTIVITY:

3.2.a) tvorba a vydávanie odborných EVVO materiálov podľa potrieb vzniknutých pri opatreniach 1.7, 2.1.4 a 2.2.2 + finančné zabezpečenie tvorby, vydávania a distribúcie EVVO materiálov pre pedagógov, osvetových pracovníkov a lektorov

Cieľová skupina: pedagógovia a lektori EVVO

Ukazovatele plnenia aktivity: počet a náklad vydaných materiálov

Termín a zodpovednosť: edičný plán 12/2020, tvorba a vydávanie materiálov priebežne, koordinačná kancelária EVVO TSK, lektorský tím EVVO TSK a tím supervízorov

Zapojené subjekty: pedagógovia a lektori EVVO, koordinačná kancelária EVVO TSK, lektorský tím EVVO TSK a tím supervízorov

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné

3.2.b) vydanie Zoznamu námetov, nápadov EVVO aktivít (s metodickými poznámkami) pre kultúrne a osvetové zariadenia

Cieľová skupina: pedagógovia a lektori EVVO, vzdelávacie a osvetové zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: vydaný Zoznam, zvýšenie počtu konkrétnych environmentálnych aktivít kultúrnych a osvetových zariadení

Termín a zodpovednosť: zber námetov, tvorba a vydanie zoznamu 12/2021, koordinačná kancelária EVVO TSK, lektorský tím EVVO TSK a tím supervízorov

Zapojené subjekty: pedagógovia a lektori EVVO, koordinačná kancelária EVVO TSK, lektorský tím EVVO TSK a tím supervízorov

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné

3.3. Vytvorenie úložiska zdarma prístupných námetov, hier, testov, kvízov, videí, prezentácií, aktivít EVVO (analogicky www.zborovna.sk a iné) + sústredenie programových ponúk EVVO pre školy a iné vzdelávacie inštitúcie, sektor verejnej správy s dôrazom na obce, mestá a podnikateľský sektor (semináre, výučbové programy, exkurzie, súťaže, výstavy...).

AKTIVITY:

3.3.a) vytvorenie priestoru na www.tsk.sk, príp. vytvorenie samostatnej stránky na tento účel (s využitím SW na jednoduché vkladanie materiálov samotnými ekopedagógmi a inými užívateľmi stránky) a poverenie zodpovednej osoby pravidelnou správou, aktualizáciou a propagáciou úložiska

Cieľová skupina: pedagógovia a lektori EVVO

Ukazovatele plnenia aktivity: vytvorený priestor na webe s relevantným obsahom

Termín a zodpovednosť: 12/2019, ďalej priebežne; koordinačná kancelária EVVO TSK, lektorský tím EVVO

Zapojené subjekty: pedagógovia a lektori EVVO, koordinačná kancelária EVVO TSK, lektorský tím EVVO TSK a tím supervízorov, obce, podniky

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné

3.4. Vytvorenie priestoru/možností na prezentáciu príkladov dobrej praxe samospráv v oblasti EVVO (napr. Zelená župa) a oceňovanie jednotlivých cieľových skupín.

3.4.a) Monitoring príkladov dobrej praxe obcí a definícia požiadaviek TSK na spoluprácu so zástupcami obcí pri realizovaní Krajskej koncepcie EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: Monitorovacia správa a definované požiadavky na spoluprácu do Akčného plánu EVVO TSK na roky 2022-2023, počet dobrých príkladov

Termín a zodpovednosť: december 2021; koordinačná kancelária EVVO TSK Zapojené subjekty: TSK, obce, ZMOSP, ZMOHN

Zdroje financovania: TSK

3.4.b) Prezentácia príkladov dobrej praxe obcí na web stránke EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: počet prezentácií dobrých príkladov z obcí

Termín a zodpovednosť: priebežne počas roku 2021; koordinačná kancelária EVVO TSK Zapojené subjekty: TSK, obce, ZMOSP, ZMOHN

Zdroje financovania: TSK

3.5. Budovanie partnerstva s vybranými podnikmi TK pre spoluprácu na realizácii Koncepcie podľa určených kritérií.

AKTIVITY:

3.5.a) Oslovenie a spolupráca s 23 podnikmi vybranými do I. fázy spolupráce smerom dovnútra firmy: deň otvorených dverí vo firme; environmentálna politika firmy, environmentálne vzdelávanie

zamestnancov, resp. manažmentu; separovanie odpadu vo firme; smerom k vonkajším cieľovým skupinám: prezentácia enviropolitiky firmy ako pozitívny vzor v školách, na seminároch a konferenciách, exkurzie vo firme. Po skúsenostiach a monitorovaní spolupráce v rokoch 2019-2022 jej vyhodnotenie.
Cieľová skupina: vybrané firmy TK, školy, obce a širšia verejnosť
Ukazovatele plnenia aktivity: počet zapojených – spolupracujúcich podnikov, počet zrealizovaných druhov aktivít, počet účastníkov na aktivitách EVVO
Termín a zodpovednosť: 11/2019; koordinačná kancelária EVVO TSK, zástupcovia vybraných firiem
Zapojené subjekty: TSK, podniky TK, školy, verejnosť
Zdroje financovania: TSK, štátne a súkromné zdroje

3.5.b) Aktualizácia stratégie v oblasti spolupráce s podnikateľským sektorom, oslovenie zvyšných 30 vybraných firiem v rámci II. fázy spolupráce EVVO a aktívna spolupráca od r. 2022.

Cieľová skupina: vybrané firmy TK, školy, obce a širšia verejnosť
Ukazovatele plnenia aktivity: aktualizovaná stratégia
Termín a zodpovednosť: 11/2021; koordinačná kancelária EVVO TSK, zástupcovia vybraných firiem
Zapojené subjekty: TSK, podniky TK, školy, verejnosť
Zdroje financovania: TSK, štátne a súkromné zdroje

3.5.c) Aktualizácia firiem zapojených do spolupráce a výber ďalších podnikov Trenčianskeho kraja na aktívnu spoluprácu v EVVO v rámci tvorby dvojročných akčných plánov.

Cieľová skupina: vybrané firmy TK, školy, obce a širšia verejnosť
Ukazovatele plnenia aktivity: počet zapojených – spolupracujúcich podnikov, počet zrealizovaných druhov aktivít, počet účastníkov na aktivitách EVVO
Termín a zodpovednosť: priebežne v dvojročných intervaloch; koordinačná kancelária EVVO TSK, zástupcovia vybraných firiem
Zapojené subjekty: TSK, podniky TK, školy, verejnosť
Zdroje financovania: TSK, štátne a súkromné zdroje

3.6. Pravidelné vyhodnocovanie vývoja podnikateľského sektoru v kraji:

- a) z monitoringu zapájania firiem do duálneho vzdelávania, do cirkulárnej ekonomiky, štandardov environmentálnej politiky,
- b) z monitoringu environmentálnych dopadov podnikania na oblasť kvality ŽP v kraji (spotreby vody a energií, produkcie odpadov, znečisťovania ovzdušia atď.).

AKTIVITY:

3.6.a) z monitoringu zapojených firiem do duálneho vzdelávania, do cirkulárnej ekonomiky, štandardov environmentálnej politiky, spracovanie a pravidelné zverejňovanie aktuálneho zoznamu firiem zaoberajúcich sa cirkulárnou ekonomikou (environmentálnou, resp. recyklačnou výrobou v území TK). Zverejnenie vyhodnotenia vývoja cirkulárnej ekonomiky v rokoch 2019 – 2025 – 2030.

3.6.b) z monitoringu environmentálnych dopadov podnikania v oblasti znečisťovania zložiek životného prostredia (znečisťovania ovzdušia a vody, spotreby vody a energií, produkcie odpadov atď.).

Cieľová skupina: širšia odborná i laická verejnosť
Ukazovatele plnenia aktivity: počet spracovaných a zverejnených monitorovacích správ a hodnotiacich správ, monitorovanie, hodnotenie a zverejnenie správ o vývoji počtu a druhu znečisťovateľov ŽP a ich dopadu na kvalitu života obyvateľov v TK
Termín a zodpovednosť: priebežne v dvojročných cykloch; odbor ŽP a RR TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK
Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, podniky TK, TRK SOPK a Štatistický úrad SR, krajská pobočka
Zdroje financovania: TSK

3.6.c) Organizovanie pravidelných okrúhlych stolov na zosúladenie a vzájomné dopĺňanie aktuálnych informácií o podnikateľskom sektore v kraji za účasti Štatistického úradu SR, regionálnej pobočky Trenčín; SARIO; Trenčianskej regionálnej komory SOPK a ďalších relevantných inštitúcií zameraných na rozvoj podnikania v Trenčianskom kraji.

Cieľová skupina: TSK, ŠÚ SR, podnikateľský sektor a regionálne i nadregionálne inštitúcie zaoberajúce sa podnikateľským sektorom, široká verejnosť
Ukazovatele plnenia aktivity: počet spracovaných aktuálnych a zverejnených zoznamov podnikateľských subjektov TK v kraji
Termín a zodpovednosť: priebežne v dvojročných intervaloch; ORR TSK, odborný tím KK EVVO TSK

Zapojené subjekty: ŠÚ SR, TRK SOPK, podnikateľský sektor a regionálne i nadregionálne inštitúcie zaoberajúce sa podnikateľským sektorom

Zdroje financovania: TSK a súkromné zdroje

3.6.d) Pravidelné monitorovanie a popisovanie vývoja podnikateľského sektoru v TSK, porovnanie údajov z rokov 2011 – 2016 – 2021 - 2026 s prihliadnutím na duálnosť, enviropolitiku, envirozátáže v oblasti ovzdušia, odpadov, vody, energie, pôdy a ich dopady na kraj, vzhľadom na legislatívu súčasnú i budúcu počas naplňania stratégie EVVO TSK;

Cieľová skupina: TSK, ŠÚ SR, podnikateľský sektor a regionálne i nadregionálne inštitúcie zaoberajúce sa podnikateľským sektorom, široká verejnosť

Ukazovatele plnenia aktivity: počet spracovaných aktuálnych a zverejnených monitorovacích a hodnotiacich správ

Termín a zodpovednosť: priebežne v dvojročných intervaloch; ORR a OŽP TSK, odborný tím KK EVVO TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK,

Zapojené subjekty: ŠÚ SR, TRK SOPK, podnikateľský sektor a regionálne i nadregionálne inštitúcie zaoberajúce sa podnikateľským sektorom, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne a súkromné zdroje

3.6.e) zmapovanie firiem, ktoré uspeli v štrukturálnych fondoch od r. 2014 projektmi na zníženie environmentálnych záťaží v TK a dopad projektov na životné prostredie v TSK z dlhodobého pohľadu.

Cieľová skupina: TSK, ŠÚ SR, podnikateľský sektor a regionálne i nadregionálne inštitúcie zaoberajúce sa podnikateľským sektorom, široká verejnosť

Ukazovatele plnenia aktivity: počet úspešných firiem, počet monitorovacích a hodnotiacich správ dopadov realizovaných projektov

Termín a zodpovednosť: priebežne; ORR a OŽP TSK, odborný tím KK EVVO TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: ŠÚ SR, TRK SOPK, podnikateľský sektor a regionálne i nadregionálne inštitúcie zaoberajúce sa podnikateľským sektorom, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne a súkromné zdroje

PRIORITA 4: vytvorenie systému financovania EVVO aktivít v kraji

Špecifický cieľ: vytvorený stabilný nástroj na účelné, hospodárne a transparentné financovanie rozvoja EVVO infraštruktúry, rozvoja programov a stabilnej podpory aktivít na základe záujmu škôl a iných cieľových skupín

Opatrenia:

4.1. Investície do škôl a školských a osvetových zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja - do vybavenia k ENV, učební, laboratórií, areálov vhodných na vzdelávanie v exteriéri.

AKTIVITY:

4.1.a) prieskum potrieb škôl, školských a osvetových zariadení v oblasti moderného vybavenia pre EVVO

Cieľová skupina: školy, školské a osvetové zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: spracovaný prieskum investičných potrieb

Termín a zodpovednosť: 12/2019, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: školy, školské a osvetové zariadenia

Zdroje financovania: TSK

4.1.b) prieskum možností EÚ fondov na pokrytie potrieb škôl, školských a osvetových zariadení v oblasti moderného vybavenia pre EVVO

Cieľová skupina: školy, školské a osvetové zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: vybrané zdroje EU

Termín a zodpovednosť: 12/2019; koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK

4.1.c) vyčlenenie účelových finančných prostriedkov na pokrytie potrieb škôl, školských a osvetových zariadení v oblasti moderného vybavenia pre EVVO

Cieľová skupina:

Ukazovatele plnenia aktivity: spracovaný plán investícií na roky 2021-22

Termín a zodpovednosť: 09/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: školský odbor a investičné odd. TSK

Zdroje financovania: TSK

4.2. Systémové finančné ohodnotenie koordinátorov ENV na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK.

AKTIVITY:

4.2.a) vytvorenie a zavedenie systému finančného ohodnotenia koordinátorov ENV na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, zvýšenie rozpočtu školstva o príplatok koordinátorom EVVO (aspoň na úrovni predsedov predmetových komisií) príp. formou zníženia hodín vyučovacej povinnosti a uvoľnenia na výkon práce koordinátora EVV v škole

Cieľová skupina: koordinátori ENV na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: zvýšená aktivita koordinátorov EVV v školách

Termín a zodpovednosť: do 07/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: vedenie TSK, školský odbor TSK

Zdroje financovania: TSK

4.3. Posilnenie grantového programu Zelené oči (posilnenie kompetencií, vyčlenenej sumy na envirovýchovné projekty, personálne posilnenie).

AKTIVITY:

4.3.a) prispôbenie VZN o dotáciách z grantového programu Zelené oči pre účely realizácie aktivít v opatreniach 1.7, 1.8, 1.9, 2.1, 2.2, 3.2, 4.1, 4.4, príp. ďalších, vrátane zvýšenia poskytovanej dotácie do 5000,- EUR, zariadenia kategórie tzv. dopytovaných projektov s neobmedzenou výškou poskytovanej dotácie a úpravou termínov uzávierok predkladania projektov iba na dva termíny 15.1. a 30.6.

Cieľová skupina: všetky cieľové skupiny KK EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: novela VZN

Termín a zodpovednosť: 10/2019, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, vedenie, finančný odbor, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK

4.3.b) navýšenie čiastky pre grantový program v súlade s prioritami tohoto Akčného plánu EVVO, s definovaním každoročných priorít, účelovo viazaných grantových kôl a dopytovaných projektov

Cieľová skupina: všetky cieľové skupiny KK EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: navýšená položka v rozpočte TSK, realizované projekty

Termín a zodpovednosť: 01/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, vedenie, finančný odbor, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK

4.3.c) personálne posilnenie manažmentu grantového programu

Cieľová skupina: všetky cieľové skupiny KK EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: plný úväzok na manažment grantového programu

Termín a zodpovednosť: 01/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, vedenie, finančný odbor, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK

4.3.d) realizácia pravidelných informačno-konzultačných seminárov pre žiadateľov a pre prijímateľov z grantového programu Zelené oči

Cieľová skupina: všetky cieľové skupiny KK EVVO TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: počet účastníkov seminárov, počet podaných projektov

Termín a zodpovednosť: 02/2020, 02/2021, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, žiadatelia a prijímatelia grantov

Zdroje financovania: TSK

4.4. Podpora environmentálnych aktivít, programov a projektov škôl, ale aj účasti škôl, školských a osvetových zariadení v environmentálnych programoch a projektoch národných a medzinárodných.

AKTIVITY:

4.4.a) zadanie a vypracovanie auditu účasti škôl, školských a osvetových zariadení v environmentálnych projektoch s vyhodnotením dopadov účasti v projektoch na zvýšenie environmentálnej gramotnosti zapojených žiakov/škôl/zariadení

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: správa z auditu

Termín a zodpovednosť: 06/2020; koordinačná kancelária EVVO TSK

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK

4.4.b) vyčlenenie účelových finančných prostriedkov na pokrytie potrieb škôl, školských a osvetových zariadení v oblasti tvorby vlastných environmentálnych projektov či zapájania sa do jestvujúcich environmentálnych projektov na národnej či medzinárodnej úrovni

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: položka v rozpočte TSK, zvýšené zapojenie škôl, školských a osvetových zariadení do projektov a programov EVV

Termín a zodpovednosť: 01/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, vedenie, finančný odbor, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.4.c) realizácia a koordinácia kvalitných programov, projektov (aj komunitných, participatívnych), dobrovoľníckych akcií pre širokú verejnosť, menovite aj pre rodiny, seniorov a ďalšie cieľové skupiny (napríklad pre sociálne, zdravotne, ... znevýhodnené skupiny ľudí)

Cieľová skupina: široká verejnosť

Ukazovatele plnenia aktivity: zapracované aktivity do ročných plánov aktivít

Termín a zodpovednosť: od r. 2020 priebežne

Zapojené subjekty: osvetové zariadenia, kultúrni pracovníci, knižnice, MVO

Zdroje financovania: Zelené oči, súkromné zdroje, iné verejné zdroje

4.4.d) vytvorenie a organizovanie tradičných krajských osvetových akcií pre najširšiu verejnosť - Dni Zeme, Dni životného prostredia, Dni vody, Dni nenakupovania, Dni/Týždne bez áut, Dni/Týždne bez televízie, Dni/Týždne/Mesiace ekologického poľnohospodárstva, ..., exkurzie, komentované vychádzky do chránených území a iné produkty turistického ruchu, prednášky, besedy, premietanie ekofilmov, ...

Cieľová skupina: široká verejnosť

Ukazovatele plnenia aktivity: zapracované aktivity do ročných plánov aktivít

Termín a zodpovednosť: od r. 2020 priebežne

Zapojené subjekty: osvetové zariadenia, kultúrni pracovníci, knižnice, MVO

Zdroje financovania: Zelené oči, súkromné zdroje, iné verejné zdroje

4.5. Podpora vzdelávania pedagógov, nepedagogických zamestnancov vzdelávacích a osvetových zariadení a osvetových pracovníkov v účasti v akreditovaných aj neakreditovaných EVVO vzdelávaniach.

AKTIVITY:

4.5.a) vyčlenenie účelových finančných prostriedkov na pokrytie potrieb škôl, školských a osvetových zariadení v oblasti účasti zamestnancov na akreditovaných aj neakreditovaných formách EVVO vzdelávania

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia

Ukazovatele plnenia aktivity: položka v rozpočte TSK, zvýšené zapojenie zamestnancov škôl, školských a osvetových zariadení do vzdelávania

Termín a zodpovednosť: 01/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, vedenie, finančný odbor, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.6. Vytvorenie systému ENVI-poukazov pre žiakov škôl, školských a osvetových zariadení, resp. pre školy, školské a osvetové zariadenia v TK.

AKTIVITY:

4.6.a) prieskum legislatívnych možností zavedenia systému ENVI-poukazov, príkladov praxe analogických systémov, funkčných či na Slovensku či v Českej republike

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia, poskytovatelia EVVO služieb

Ukazovatele plnenia aktivity: správa z prieskumu

Termín a zodpovednosť: 06/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.6.b) vytvorenie návrhu systému ENVI-poukazov pre žiakov škôl, školských a osvetových zariadení, resp. pre školy, školské a osvetové zariadenia v TK

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia, poskytovatelia EVVO služieb

Ukazovatele plnenia aktivity: návrh systému

Termín a zodpovednosť: 09/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.6.c) usporiadanie celoslovenskej konferencie k témam opatrení 4.6, 4.7 a 4.8 s cieľom posúdenia uskutočniteľnosti navrhnutých systémov na regionálnej a/alebo celoslovenskej úrovni

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia, poskytovatelia EVVO služieb

Ukazovatele plnenia aktivity: návrh systému

Termín a zodpovednosť: 11/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK, vzdelávacie a osvetové zariadenia, poskytovatelia EVVO služieb

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.7. Vytvorenie systému akreditácie poskytovateľov EVVO.

AKTIVITY:

4.7.a) vytvorenie návrhu systému akreditácie poskytovateľov EVVO - inšpiráciou fungujúceho systému v Českej republike a prispôbením na podmienky slovenskej legislatívy a slovenské reálie odboru EVVO
Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia, poskytovatelia EVVO služieb

Ukazovatele plnenia aktivity: návrh systému

Termín a zodpovednosť: 09/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.7.b) Podpora certifikácie poskytovateľov EVVO služieb

Cieľová skupina: ekocentrá, MVO, Špirála, školské a osvetové zariadenia, ďalší poskytovatelia EVVO služieb, Úrad TSK

Ukazovatele plnenia aktivity: vytvorený systém a kritériá certifikácie, modelovo odskúšaný na 5 zariadeniach v TSK

Termín a zodpovednosť: 12/2021, koordinačná kancelária EVVO TSK, certifikačný orgán, tím krajského ekocentra

Zapojené subjekty: koordinačná kancelária EVVO TSK, certifikačný orgán, tím krajského ekocentra, ekocentrá, MVO, Špirála, školské a osvetové zariadenia, ďalší poskytovatelia EVVO služieb, Úrad TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.8. Vytvorenie motivačného systému ohodnocovania/odmeňovania aktívnych škôl, školských a osvetových zariadení v EVVO.

4.8.a) vytvorenie návrhu systému ohodnocovania/odmeňovania EVVO aktívnych škôl, školských a osvetových zariadení

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia, poskytovatelia EVVO služieb

Ukazovatele plnenia aktivity: návrh systému

Termín a zodpovednosť: 09/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK, odborný poradný tím KK EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.9. Vytvorenie poradenského bodu s cieľom posilniť využívanie potenciálu EÚ fondov, malých grantových schém pre EVVO - Enviroprojekt na Ministerstve školstva SR, Zelený vzdelávací fond na MŽP SR ap. (pozn. 6)

AKTIVITY:

4.9.a) vymenovanie/zazmluvnenie kompetentnej osoby, zodpovednej za projektové/fondové poradenstvo, zriadenie kancelárie + pravidelné poskytovanie konzultácií

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia, poskytovatelia EVVO služieb

Ukazovatele plnenia aktivity: návrh systému

Termín a zodpovednosť: 01/2020, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

4.9.b) propagácia poradenského bodu, jeho kontaktov, obsahu a náplne činnosti

Cieľová skupina: vzdelávacie a osvetové zariadenia, poskytovatelia EVVO služieb

Ukazovatele plnenia aktivity: návrh systému

Termín a zodpovednosť: 01/2020 a potom priebežne, koordinačná kancelária EVVO TSK, TSK

Zapojené subjekty: TSK, koordinačná kancelária EVVO TSK

Zdroje financovania: TSK, štátne, EU, súkromné zdroje

POZNÁMKY:

1) pozn. k 1.4: *náplň činnosti - priame vzdelávacie a osvetové akcie, ekoporadenská, metodická a konzultantská pomoc a podpora, knižnica... s ENV anténami v krajských regiónoch (NM+MY, PU+PB, BN+PE, PD)*

2) pozn. k 1.5: *v strednodobom horizonte ako ENV antény v zmysle bodu 1.5 môžu plniť bazálne funkcie EC školy, osvetové zariadenia, knižnice ap.).*

3) pozn. k bodu 1.7, 2.1.4, 2.2.2:

3a) *dopytované témy:*

- *ochrana lesa, biodiverzity,*
- *environmentálne záťaž a ich vplyv na zdravie,*
- *invázne druhy a ich vplyv na ochranu prírody a krajiny,*
- *prírodný potenciál TK,*
- *LEGISLATÍVNA GRAMOTNOSŤ v environmentálnych témach (ochrana prírody a krajiny, výruby zelene, územná ochrana, druhová ochrana, odpady, územné plánovanie, stavebné konania, EIA...) - napr. formou vydania praktického poradcu občanom vo veciach ochrany životného prostredia.*
- *KLIMATICKÉ ZMENY*
- *vzdelávanie zamerané na uvedenie si reality klimatických zmien, potreby adaptačnej stratégie na klimatické zmeny na úrovni jednotlivcov aj komunit - protipovodňové a vodozádržné opatrenia, mestská zeleň, ekologické stavebníctvo (prírodné stavebné materiály, zelené strechy), prírodné záhrady...*
- *otázka adaptability – schopnosť pružne reagovať na zmeny životných a spoločenských podmienok,*
- *zelené obstarávanie, ZELENÉ NAKUPOVANIE*
- *šírenie povedomia o zmysle zavádzania prvkov zeleného obstarávania, ekologického upratovania, čistenia, prania, o systémoch environmentálnych značiek - BIO, zelené obchody, reštaurácie, kaviarne, EVV, FSC, CPK, BDIH, TBK, Fair Trade...*
- *ekologické poľnohospodárstvo, lesníctvo,*
- *udržateľný cestovný ruch,*
- *spotrebiteľská výchova - otázka spotreby, nárokov, uvedomelej skromnosti - zníženie svojich nárokov a osobnej spotreby,*
- *globálne a rozvojové vzdelávanie,*
- *nové ekotechnológie,*
- *INTELIGENTNÁ ENERGETIKA*
- *formou siete ekoporadenských centier šírenie informácií o systémoch lokálnej energetiky (zateplňovanie budov, vyregulované a účinné vykurovacie a klimatizačné systémy, účinné spotrebiče, efektívne verejné osvetlenie...), vrátane možností využívania zdrojov alternatívnych energií (a vrátane šírenia informácií o dotačných programoch pre firmy aj pre domácnosti - vid' napr. investičné priority v prioritnej osi 4 Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014 - 2020)*
- *PODPORA EKOLOGICKEJ DOPRAVE*
- *šírenie informácií, organizovanie osvetových aktivít v školách aj pre verejnosť s cieľom - zvýšenia*
- *tolerancie jednotlivých účastníkov cestnej premávky navzájom (chodci - cyklisti - motoristi)*
- *zvýšenia povedomia o výhodách hromadnej dopravy*
- *zvýšenia povedomia o možnostiach a výhodách alternatívnej/ekologickej dopravy (sieť čerpacích staníc na plyn, na elektrinu pre elektromobily)*
- *ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO*
- *propagácia stratégie postupnej minimalizácie odpadov - jednak podporou predchádzania vzniku odpadom, jednak dôsledným a prepracovaným systémom triedenia a recyklácie odpadov (speciálne podčiarkujem biokompostovanie) + cieľavedomý systém školskej environmentálnej výchovy s cieľom minimalizácie odpadov*
- *ZNIŽOVANIE EKOLOGICKEJ STOPY*
- *vzdelávanie zamerané na uvedenie si dopadu vysokej spotreby na stav ovzdušia, vody, pôdy, biodiverzity a v súvislostiach ubúdania prírodných zdrojov,*
- *šírenie praktických námetov na znižovanie produkcie odpadov, spotreby vody, energií, spotrebného materiálu...*
- *reflexia vývoja sveta a ľudskej spoločnosti,*
- *otázka zodpovednosti - pozitívny a zodpovedný prístup k životu, k prírode a Zemi,*
- *otázka spolupatričnosti a súladu - s inými živými tvormi, s prostredím,*
- *otázka aplikácie v praxi - schopnosť reflektovať hodnoty ochrany ŽP a TUR v osobnom živote, doma, v škole, v rodine, v práci,*
- *otázka hodnotovej zmeny - osobný myšlienkový posun a zmena vlastného správania a hodnôt,*
- *otázka sebestačnosti – na úrovni jednotlivcov aj komunit,*
- *SEBESTAČNÁ REGIONÁLNA EKONOMIKA - šírenie informácií o filozofii a príkladoch dobrej praxe o*

- *sebestačnej regionálnej ekonomike - použitie príjmov fyzických aj právnických osôb v regióne pôsobiacich dodávateľov tovarov a služieb (aj vrátane energetiky), zavádzanie regionálnych potravín do školského stravovania a i.*
- *o ekologickom poľnohospodárstve v kraji, o ponuke miestnej ekologickej produkcie, o systéme predaja z dvora,*
- *o systéme regionálnych ochranných známkov, pridelovaných miestnym a regionálnym výrobkom a ich producentom, resp. poskytovateľom služieb*
- *o ponukách tzv. mäkkého turizmu v kraji, vrátane vytvorenia nových/moderných produktov cestovného ruchu (napríklad turistika po prírodných záhradách, rozšírenie značky Cyklisti vítaní, agroturistika)*

3b) dopytovaná metodológia

- *výuka v teréne, v prírode,*
- *funkcie koordinátora ENV v škole,*
- *moderné a efektívne formy a metódy ENV vzdelávania a výchovy (problémová, projektová, kooperatívna výuka, integrovaná tematická výuka, bádateľsky orientovaná výuka, regionálna výuka - miestne ukotvená výuka, konštruktivistická výuka...),*
- *medzipredmetové vzťahy, interdisciplinárnosť*
- *zameranie na súvislosti, presahy, vzťahy*
- *prepájanie rôznych prierezových tém,*
- *využívanie potenciálu školských záhrad,*
- *ENV v občianskej a etickej výchove, občianska angažovanosť,*
- *previazanosť tém: hodnotového správania, filozofické a duchovné, občianske a spoločenské, etické a morálne, sociálne témy,*
- *kritické myslenie,*
- *výchova k pokore a tolerancii, úcta k názorom druhých*

4) pozn. k 1.10: do akčného plánu 5 modelových škôl, aj s preverením uskutočniteľnosti projektu "fifty-fifty" - tj. ušetrené financie za nižšiu spotrebu energií a nižšiu produkciu odpadov zostanú škole, a budú investované napr. do atraktívnych programov pre študentov)

5) pozn. k bodu 2.1.3: možné formy podpory: organizačná (vedenie umožní účasť pedagógom), finančná (škola/zriaďovateľ zaplatí alebo sa podieľa na zaplatení vzdelávania pedagógom), cieľom by malo/mohlo byť preškolenie všetkých pedagogických zamestnancov TSK v tzv. environmentálnom minime

6) pozn. k bodu 4.9: asistancia/servis pre školy/samosprávy pri žiadaní o dotácie v rôznych grantových a dotačných schémach (konzultácie, semináre...)